

1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Το 1985 επιβραδύνθηκε ο ρυθμός ανόδου της οικονομίας. Συγκεκριμένα, το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν εκτιμάται ότι αυξήθηκε κατά 1,7% έναντι 2,8% το 1984 και 0,3% το 1983. Η επιβράδυνση του ρυθμού οφείλεται, από την πλευρά της προσφοράς, στη μικρή άνοδο της αγροτικής παραγωγής (0,5%) και στη στασιμότητα του μεταποιητικού τομέα, ενώ από τη πλευρά της ζήτησης στη μεγάλη διεύρυνση του ισοζυγίου αγαθών και υπηρεσιών. Ειδικότερα, η σχεδόν στασιμότητα της αγροτικής παραγωγής αποδίδεται κατά κύριο λόγο στη ξηρασία που επικράτησε σ' όλη την καλλιεργητική περίοδο. Η στασιμότητα του μεταποιητικού κλάδου προήλθε από τη μεγάλη μείωση της παραγωγής κεφαλαιακών αγαθών η οποία αντιστάθμισε την αυξημένη παραγωγή καταναλωτικών και διαρκών καταναλωτικών αγαθών. Το εισόδημα του τομέα των υπηρεσιών σημείωσε αύξηση 2,5% κατά το 1985 με αποτέλεσμα να διευρυνθεί περαιτέρω η συμμετοχή του τομέα αυτού στη σύνθεση του εγχώριου προϊόντος (1985: 56,3% , 1984 :56%)

Ο εξωτερικός τομέας της οικονομίας άσκησε σημαντική αρνητική επίδραση στην οικονομική δραστηριότητα κατά το 1985 λόγω της μεγάλης αύξησης των εισαγωγών και τη κάμψη του ρυθμού ανόδου των εξαγωγών. Αντίθετα, θετική συμβολή στην αύξηση του προϊόντος είχαν η καταναλωτική και επενδυτική δαπάνη του δημόσιου τομέα που εκτιμάται ότι αυξήθηκαν κατά 3,5% και 5,3% αντίστοιχα.

Σχετικά με την απασχόληση μεγάλη αύξηση σημειώθηκε στον ευρύτερο χώρο του δημόσιου τομέα η οποία όμως αντισταθμίστηκε από την μείωση της απασχόλησης σε κλάδους του ιδιωτικού τομέα (Βιομηχανία, Οικοδομές). Η ανεργία κατά το 1985 κυμάνθηκε γύρω στο 8% για το σύνολο της χώρας και 10% στον αστικό τομέα.

2. Τιμές

Σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις ο δείκτης τιμών καταναλωτή (ΔΙΚ) αυξήθηκε το Δεκέμβριο του 1985 κατά 3,8% σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα Νοέμβριο έναντι ανόδου 1,5% τον ίδιο μήνα του 1984. Με βάση την εκτίμηση αυτή η άνοδος του ΔΙΚ μέσα στο 1985 προβλέπεται ότι θα είναι 25,6% έναντι 18,1% το 1984 και σε μέσα επίπεδα 19,4% έναντι 18,5 το προηγούμενο έτος.

Με την εξαγγελία των οικονομικών μέτρων για τη σταθεροποίηση της ελληνικής οικονομίας (11-10-85) ο στόχος για τον πληθωρισμό μέσα στο 1985 είχε προβλεφθεί στο 23,5%.

Η κατά 2,1 εκατ. μονάδες απόκλιση προς τα πάνω του πληθωρισμού μέσα στο έτος οφείλεται κύρια στην ανατίμηση των ειδών διατροφής (γαλακτοκομικά κ.λ.π.) Εκτιμάται ότι η επιτάχυνση των ειδών διατροφής συνέβαλε 1,6 εκατ. μονάδες ή 76% στη προαναφερόμενη κατά 2,1 εκατ. μονάδες απόκλιση. Επίσης και στην επίσπευση της ανατίμησης των καυσίμων με την οποία επιβαρύνθηκε ο τιμάρηθος κατά 0,5 εκατ. μονάδες.

Γενικά επιτάχυνση της ανόδου των τιμών παρατηρήθηκε σε όλες τις κατηγορίες του Δ.Τ.Κ. με εξαίρεση τη κατηγορία "Ποτών - Καπνού". Ειδικότερα, σημαντικές αυξήσεις σημειώθηκαν στις "Μεταφορές- Επικοινωνίες", "Στέγαση", "Διατροφή" και "διαρκή αγαθά".

- Πίνακας δείκτη τιμών χονδρικής εισαγομένων
- Προβλέψεις (φω)

Συναγματικά • Μείση σταθμική 9%
σημειώσιμα

./.

Δοξάρια δωσίμηση 12% Δευ-Δευ Ένασι
των άλλων νομιόματων
Υπερτίμηση εφραχρή 2% Ένασι
νομιόματων
δωσίμηση Ένασι άλλων
νομιόματων 10-11%

3. ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ:

Κατά το 1985 τα νομισματικά μεγέθη κινήθηκαν με ρυθμούς πολύ υψηλότερους σε σχέση με το Νομισματικό Πρόγραμμα. Συγκεκριμένα, η νομισματική κυκλοφορία αυξήθηκε κατά 26,2% έναντι 17,5% του νομισματικού προγράμματος. Μεγάλη διακράτηση του χρήματος από το κοινό παρατηρήθηκε μετά την εξαγγελία των μέτρων του Οκτωβρίου. Οι ιδιωτικές καταθέσεις υπολογίζεται ότι αυξήθηκαν κατά 27% έναντι 24,5% του προγράμματος. Σημειώνεται ότι μέχρι το Σεπτέμβριο η αύξηση των καταθέσεων αντιστηχούσε σε ετήσιο ρυθμό 30%. Από τον Οκτώβριο όμως και μετά ο ρυθμός αυτός κάμφθηκε σημαντικά τόσο λόγω της αυξημένης διακράτησης χρήματος από το κοινό (10-15 δισ.δρχ) όσο και λόγω των χρηματικών προκαταβολών για εισαγωγές που έφθασαν τα 21 δισ. δρχ. στο τέλος Δεκεμβρίου 1985. Ειδικότερα, το Νοέμβριο οι ιδιωτικές καταθέσεις σημείωσαν απόλυτη μείωση των υπολοίπων. Συνολικά στο δίμηνο Οκτωβρίου-Νοεμβρίου η αύξηση των καταθέσεων αντιστοιχεί, μετά από εποχική διόρθωση, σε ετήσιο ρυθμό 13,5%.

Η πιστωτική επέκταση του Ιδιωτικού και κυρίως του Δημοσίου Τομέα ήταν η αιτία της υψηλής ρευστότητας της οικονομίας. Συγκεκριμένα, η χρηματοδότηση του Ιδιωτικού Τομέα υπολογίζεται ότι θα είναι κατά δύο μονάδες υψηλότερη σε σχέση με το πρόγραμμα (20% έναντι 18% στο πρόγραμμα). Η υπέρβαση αυτή αποδίδεται αποκλειστικά στην πιστωτική επέκταση των ειδικών πιστωτικών οργανισμών ενώ οι πιστώσεις των εμπορικών τραπεζών κινήθηκαν με τον ίδιο ρυθμό του προγράμματος.

Οι δανειακές ανάγκες του δημόσιου τομέα το 1985 εκτιμώνται σε 883 δισ. δρχ. από τα οποία τα 680 δισ.δρχ. αναφέρονται στη Κεντρική Διοίκηση (Νομ. Πρόγραμμα 490 δισ.δρχ.) και τα υπόλοιπα 203 δισ.δρχ. στη δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς (Νομ. πρόγραμμα 145. δισ.δρχ.)

4. ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Τα έσοδα του τακτικού προϋπολογισμού προβλέπεται ότι θα φτάσουν στα 1.112 δισ. δρχ. το 1985, θα υστερήσουν δηλαδή κατά 103 δισ.δρχ. ή 11,1% περίπου από τις αρχικές προβλέψεις του προϋπολογισμού το 1985 και θα είναι αυξημένα έναντι του 1984 κατά 19,7% (αύξηση 1984 26,7%).

Οι δαπάνες του τακτικού προϋπολογισμού, υπολογίζεται ότι θα ξεπεράσουν τις αντίστοιχες πιστώσεις του προϋπολογισμού κατά 46 δισ.δρχ. περίπου και θα φτάσουν στα 1.465 δισ.δρχ. Δηλαδή θα αυξηθούν κατά 31,6% έναντι της αρχικής πρόβλεψης στον προϋπολογισμό 27,5% και πραγματοποίησης το 1984 26,6%.

Το έλλειμμα του τακτικού προϋπολογισμού θα φτάσει το 1985 στα 353 δισ.δρχ., δηλ. θα σημειώσει υπέρβαση κατά 149 δισ.δρχ. (73% περίπου) από την αρχική πρόβλεψη. Μαζί με το έλλειμμα του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων που θα παρουσιάσει μικρή υπέρβαση (3 δισ.δρχ.) το έλλειμμα του γενικού κρατικού προϋπολογισμού θα φτάσει το οικονομικό έτος 1985 στα 610 δισ.δρχ. περίπου, έναντι 393 δισ. δρχ. το 1984 και αρχικής πρόβλεψης 459 δισ.δρχ.

Ως ποσοστό του αναθάριστου εγχώριου προϊόντος, το έλλειμμα αυτό διαμορφώνεται σε 13,5% σε σύγκριση με 10,4% το 1984 και 10,1% αρχικής πρόβλεψης.

Το έλλειμμα εκμετάλευσης των δημοσίων επιχειρήσεων προβλέπεται στα 38 δισ. δρχ. έναντι αρχικής πρόβλεψης 22 δισ.δρχ. και πραγματοποίησης 12 δισ. δρχ. το 1984. Αντίθετα το έλλειμμα από τους λογαριασμούς κεφαλαίου των δημοσίων επιχειρήσεων αναμένεται να διαμορφωθεί σε κατώτερο επίπεδο κατά 13 δισ.δρχ. από την αρχική πρόβλεψη, αλλά θα είναι αυξημένο κατά 45 δισ. δρχ. περίπου από το αντίστοιχο του 1984. Τέλος το συνολικό ανάλυπτο έλλειμμα (χρηματοδοτικό άνοιγμα) αναμένεται να διαμορφωθεί στα 201 δισ. δρχ., δηλ. κοντά στα αρχικά προβλεφθέντα επίπεδα, αλλά θα υπερβεί σημαντικά (70 δισ. δρχ.) το αντίστοιχο του 1984. Το έλλειμμα αυτό θα καλυφθεί από δάνεια και εμπορικές πιστώσεις εξωτερικού και από εσωτερικό τραπεζικό δανεισμό.

Το συνολικό ανάλυπτο έλλειμμα (χρηματοδοτικό άνοιγμα) των δημοσίων οργανισμών αναμένεται να διαμορφωθεί στο ύψος των 101 δισ. δρχ., έναντι αρχικής πρόβλεψης 72 δισ. δρχ. και πραγματοποίησης 63 δισ.δρχ. το 1984. ειδικότερα η παραπάνω υπέρβαση θα προέξει αποκλειστικά από τη τρέχουσα διαχείριση που αναμένεται να αφήσει έλλειμμα 82 δισ. δρχ. έναντι αρχικής πρόβλεψης 53 δισ.δρχ.. Το χρηματοδοτικό άνοιγμα των δημόσιων οργανισμών προσδιορίστηκε βασικά από την εξέλιξη του ελλείμματος του ΊΚΑ.

Η αύξηση των καθαρών υποχρεώσεων του δημόσιου τομέα προβλεπεται να φτάσει το 1985 σε 810 δισ.δρχ. έναντι αρχικής πρόβλεψης 583 δισ.δρχ. και πραγματοποίησης 588 δισ. δρχ. το 1984. Ως ποσοστό στο ΑΕΠ θα φτάσει στο 17,9% έναντι αρχικής πρόβλεψης 12,9% και πραγματοποίησης 15,6% το 1984. Η μεγάλη απόκλιση κατά 227 δισ.δρχ. θα προέλθει κυρίως από τον τακτικό προϋπολογισμό.

Ο Γενικός κρατικός προϋπολογισμός του 1986 προβλέπει έλλειμμα 575 δισ.δρχ. το οποίο αντιστοιχεί σε 10,6% του ΑΕΠ έναντι 13,5% το 1985.

Το χρηματοδοτικό άνοιγμα των δημοσίων επιχειρήσεων για το 1986 προβλέπεται να φτάσει στο ύψος των 164 δισ. δρχ.δηλαδή προβλέπεται να είναι χαμηλότερο κατά 37 δισ. δρχ. έναντι του 1985.Η μείωση αυτή αναμένεται να προέλθει κυρίως από τον σημαντικό περιορισμό των ελλειμμάτων εκμετάλλευσης και των αυξημένων εσόδων λόγω των τελευταίων αυξήσεων που δόθηκαν στα τιμολόγια και στα τέλη των υπηρεσιών που προσφέρουν.

Το χρηματοδοτικό άνοιγμα των δημοσίων οργανισμών αναμένεται να φτάσει στα 83 δισ. δρχ. το 1986, δηλ. να σημειώσει μείωση 18 δισ. δρχ. έναντι του 1985.

Τέλος η αύξηση των καθαρών υποχρέωσεων του δημόσιου τομέα αναμένεται για το 1986 να ανέλθει σε 598 δισ.δρχ. από 810 δισ.δρχ. το 1985,δηλαδή 11% του ΑΕΠ έναντι 17,9% του ΑΕΠ το 1985. Η μείωση αυτή θα προέλθει κατά κύριο λόγο από τον τακτικό προϋπολογισμό (140 δισ.δρχ.) και από τις δημόσιες επιχειρήσεις (54 δισ. δρχ.)

5. ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

Το έλλειμμα των τρεχουσών συναλλαγών εκτιμάται ότι τελικά θα διαμορφωθεί γύρω στα 3.050 εκατ. δολλ. Για το 1986 προβλέπεται απότομη μείωση του ελλείμματος στα 1.700 εκατ. δολλ.

Σημειώνεται ότι, το 1985 πραγματοποιήθηκαν αποθεματοποιήσεις πέρα από το κανονικό ύψους 300- 400 εκατ. δολλ. με αποτέλεσμα η συναλλαγματική δαπάνη για εισαγωγές αγαθών εκτός καυσίμων να αυξηθεί κατά 8,8% ενώ δεν θα έπρεπε να υπερβεί το 3%-4% σύμφωνα με την εξέλιξη των μεγεθών της εσωτερικής οικονομίας.

Στοιχεία για τις εξελίξεις στο ισοζύγιο πληρωμών μετά τα σταθεροποιητικά μέτρα δεν υπάρχουν εκτός από ορισμένες ενδείξεις για το Νοέμβριο. Η κάμψη που παρατηρήθηκε στη συναλλαγματική δαπάνη για εισαγωγές αγαθών εκτός καυσίμων τον Οκτώβριο πρέπει να αποδοθεί στην αβεβαιότητα σχετικά με τις χρηματικές προκαταβολές στα εισαγόμενα προϊόντα που βρίσκονταν στα τελωνεία ή είχαν φορτωθεί πριν από την λήψη των μέτρων έτσι καθυστέρησε ο εκτελωνισμός και διακανονισμός αυτών των προϊόντων